

UDENRIGSMINISTERIET

Dato 26. februar 2014

Spørgsmål fra
Udenrigsudvalget til
udenrigsministeren af 31.
januar 2014. URU alm.
del spm. 106.

Spørgsmål 106:

Vil udenrigsministeren, som udviklingsministeren lovede under drøftelsen af synopsis for Danmark-Kenya politikpapir den 30. januar 2014 i udvalget, oversende en redegørelse for situationen i Kenya med hensyn til radikalisering og Al-Shabaabs rolle og virke, herunder forventningerne til fremtiden? Og vil udenrigsministeren i forlængelse heraf oplyse, hvordan Danmark samarbejder med Kenya ift. dette spørgsmål?

Svar:

Der er mange, delvist indbyrdes afhængige grunde til en stigende radikalisering i Kenya. Den udbredte fattigdom i hele bydele, hovedsageligt i kystområdet, der samtidig har været præget af politisk marginalisering og stor ungdomsarbejdsløshed, giver grobund for støtte til radikale bevægelser som al-Shabaab. Endvidere findes der i Kenya en af verdens største flygtningelejre, Dadaab, med over 500.000 primært somaliske indbyggere. En del af flygtninge har opholdt sig i Dadaab lejren i næsten 20 år under belastende forhold, hvilket giver grobund for radikalisering. Herudover huser Nairobis fattige og nedslidte bydel Eastleigh omkring 250.000 etniske somaliere, og det vurderes generelt, at al-Shabaab er veletableret i området med intimidering- og rekrutteringskampagner, skjulesteder samt delvis illegale økonomiske aktiviteter.

Kenyas militære deltagelse i AU operationerne i Somalia (AMISOM) har givet anledning til al-Shabaab hævnaktioner i Kenya, herunder terrorangrebet mod Westgate indkøbscenteret i september 2013. Mange af al-Shabaabs kombattanter er radikaliserede kenyanere, der modtager større pengebeløb for at kæmpe for al-Shabaab. Den seneste udvikling i Somalia, der overordnet set har trængt al-Shabaab i defensiven, har medført, at mange af disse kenyanske kombattanter forlader Somalia. Der opholder sig således et stigende antal hjemvendte, radikaliserede unge mænd med krigserfaring i Kenya.

De kenyanske myndigheder, herunder politiet, anvender hårdhændede metoder mod unge muslimske demonstranter i både Eastleigh og Mombasa området, hvilket svækker respekten for myndighederne. Efter terrorangrebet mod Westgate indkøbscenteret er de kenyanske sikkerhedsmyndigheder gået hårdere til værks mod formodede terrornetværk og radikaliserede grupper. Som element i kampen presser den kenyanske regering kraftigt på, for at de mange somaliske flygtninge skal hjemsendes.

Samtidig prædiker yderliggående imamer om, at den politiske elite i Kenya forhindrer muslimers adgang til land, uddannelse og jobs. Dette bidrager til en følelse af marginalisering hos det kenyanske muslimske mindretal. Det kenyanske ministerium for intern sikkerhed har igangsat en dialog med menneskerettighedsorganisationer og imamer på kysten for at udarbejde en arbejdsplan for anti-ekstremisme og anti-radikalisering af unge. I lyset af de mange forskellige årsager til radikalisering må det forventes, at radikaliseringstendenserne vil præge det kenyanske samfund også i fremtiden. Det er derfor nødvendigt med en bred og langsigtet indsats.

Danmark søger på forskellig vis at adressere nogle af årsagerne til radikalisering dels via Danidas landeprogram i Kenya, dels via det regionale stabiliseringsprogram for Afrikas Horn. Eksempelvis samarbejder Danida med fem delvist religiøst baserede civilsamfundsorganisationer i kystområdet med fremme af inter-religiøs og inter-etnisk dialog og fred og forsoning, og under stabiliseringsprogrammet samarbejder PET med kenyanske myndigheder om et anti-radikaliseringprojekt. Danmark støtter endvidere AMISOM finansielt i kampen mod al-Shabaab i Somalia, og Danmark er en vigtig bidragsyder til Kenyas Financial Reporting Centre, som bidrager til at bekæmpe ulovlige pengestrømme, der finansierer terrorisme. Herudover ydes støtte til anti-pirateriindsatsen og en forstærket kenyansk kystvagt med henblik på at øge grænsesikkerheden.